

Matematiikan perusmetodit I/soveltajat

Harjoitus 3, syksy 2008

1. Määräää $\mathcal{M}(f)$ ja $\mathcal{A}(f)$, kun

a) $f(x) = \sqrt{1 - x^2}$,   b) $f(x) = \sqrt{1 - \sqrt{1 - x^2}}$.

2. Olkoot f ja g funktioita, joille

$$f(x) = \frac{x}{x^2 - 4} \quad \text{ja} \quad g(x) = \frac{a}{x - 2} + \frac{b}{x + 2}.$$

Osoita, että $\mathcal{M}(f) = \mathcal{M}(g)$. Onko mahdollista määräätä vakioille a ja b sellaiset arvot, että $f = g$?

3. Tutki, mitkä seuraavista funktioista ovat bijektioita $\mathcal{M}(f) \rightarrow \mathcal{A}(f)$.

Määräää $f^{-1} : \mathcal{A}(f) \rightarrow \mathcal{M}(f)$ mikäli mahdollista.

- a) $f(x) = x^2 + 2$, $x \in \mathbb{R}$,   b) $f(x) = x^2 + 2$, $x \geq 0$,
c) $f(x) = x^2 + 2$, $x \leq 0$,   d) $f(x) = x|x|$, $x \in \mathbb{R}$,
e) $f(x) = x^2 + x$, $x \in \mathbb{R}$,   f) $f(x) = \frac{1}{x}$, $x > 0$.

4. Funktio $f(x) = -2x^3 - x$, $x \in \mathbb{R}$, on bijektio $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Määräää $f^{-1}(0)$, $f^{-1}(3)$, ja $f^{-1}(-57)$.

5. Määräää yhdistetyt funktiot $f \circ g$, $g \circ f$, kun $f(x) = \frac{1}{x+1}$ ja $g(x) = x^2 - 1$. Määräää lisäksi $\mathcal{M}(f \circ g)$ ja $\mathcal{M}(g \circ f)$.

6. Määräää $f + g$, fg ja $\frac{f}{g}$, kun $f(x) = x$ ja $g(x) = |x|$, $x \in \mathbb{R}$.